

ENERGIE ZORG & WELZIJN SMART CITIES WATER SMART INDUSTRY CIRCULAIRE ECONOMIE



Commissieplan 2019

Normcommissie 390 030 'Emissiemetingen en algemene aspecten'

COMMISSIEPLAN 2019



NORM(SUB)COMMISSIE
390 030 'emissiemetingen en algemene aspecten'

NEN Milieu & Maatschappij

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

(015) 2 690 303
mm@nen.nl
www.nen.nl

Nederlands Normalisatie-instituut

DATUM
2019-01-07

Samenvatting

Normcommissie

Normen worden ontwikkeld door normcommissies. Hier wordt gewerkt aan de totstandkoming van meetmethoden op het gebied van emissiemetingen en algemene methoden voor metingen in lucht. Dit betreft het ontwikkelen, actualiseren of terugtrekken van normen. De normcommissie is verantwoordelijk voor de Nederlandse inbreng bij Europese en mondiale normalisatie binnen haar werkgebied. Dit betreft het stemmen en leveren van commentaar op stemdocumenten en het vaststellen van de Nederlandse standpunten die door Nederlandse delegatieleden worden ingebracht bij vergaderingen. Op deze manier fungeert de normcommissie als platform waar de stand der techniek wordt vastgesteld, kennis wordt uitgewisseld en nieuwe contacten worden aangegaan.

Werkgebied

Normalisatie op milieugebied bestaat al 50 jaar. NEN, het Nederlands Normalisatie-instituut, startte met normcommissies op het gebied van drinkwaterkwaliteit en luchtkwaliteit. Later zijn ook voor afval, bodem, water en radioactiviteit normcommissies opgericht. Binnen het werkveld luchtkwaliteit ontwikkelt de normcommissie Emissiemetingen en algemene aspecten genormaliseerde meetmethoden op het gebied van emissies naar de lucht en algemene methoden voor metingen in lucht. Deze normcommissie vormt een breed platform waarin de industrie, meet- en adviesbureaus, onderzoeksinstellingen, en overheid elkaar ontmoeten en besluiten nemen over bestaande en nieuwe normen. Daarmee levert de normcommissie een grote bijdrage aan het kwaliteitsniveau in de markt.

Belang

In wet- en regelgeving is de eis vastgesteld dat emissiemetingen eenduidig moeten worden uitgevoerd. Het gebruik en de ontwikkeling van normen voor meetmethoden van emissiemetingen is van belang om aan deze eis te kunnen voldoen. Daarnaast worden er eisen gesteld aan de meetonzekerheid van meetmethoden. Dit kan resulteren in een complexe, kostbare meetmethode, wat consequenties heeft voor de uitvoerbaarheid van een norm. Het is wenselijk om hier tijdens het opstellen van de norm rekening mee te houden en richting aan te geven. De expertise van de normcommissie wordt ingebracht op Europees en internationaal niveau:

- ISO/TC 146/SC 1 'Stationary source emissions' en onderliggende werkgroepen;
- ISO/TC 146/SC 4 'General aspects' en onderliggende werkgroepen;
- CEN/TC 264 'Air quality' en onderliggende werkgroepen.

Overigens is aan de meeste werkgroepen van CEN/TC 264 een Europese richtlijn gekoppeld.

Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten in 2019

Door allerlei ontwikkelingen (politieke stromingen die opteren om verder te gaan dan de Europese normen en de normen van de WHO (met veel lagere concentraties) is het niet altijd meer mogelijk de metingen van deze concentraties en de "nieuwe" componenten uit te voeren met de bestaande normen en apparatuur. Hiervoor is (inter-) nationale normalisatie nodig. Het is voor Nederland van belang om in deze (inter-) nationale gremia te participeren en/of de leiding te nemen in verband met de specifieke omstandigheden in Nederland om daarmee het integrale (milieu, gezondheid, economie enz.) belang te verdedigen.

DATUM
2019-01-07

PAGINA
3/24

CEN/CENELEC werk

De lijst met alle gepubliceerde normen vanuit CEN/TC 264 'Air quality' vindt u [hier](#). Normen in ontwikkeling vindt u [hier](#).

PEMS: Binnen CEN is de CEN/TS 17198:2018 "Stationary source emissions - Predictive Emission Monitoring Systems (PEMS) - Applicability, execution and quality assurance". Specification (TS) gepubliceerd binnen (CEN/TC 264/WG 37). Basis voor de ontwikkeling van deze norm is NTA 7379:2012. Binnen WG 37 wordt naast CEN/TS 17198 er niet aan andere normen gewerkt. Nederland voert van WG 37 het voorzitterschap en het secretariaat.

Kwaliteitsborging automatische meetsystemen: De norm voor de kwaliteitsborging van automatische meetsystemen NEN-EN 14181:2014 is gepubliceerd. Binnen CEN/TC 264/WG 9 wordt momenteel gewerkt aan een norm voor dataregistratie en – bewerking de 17255-1,2,3, reeks. In het kader van de Emissieregistratie kan dit voor klanten van meetdiensten een belangrijk onderwerp worden. Recent is ook de Revision van EN 15267-1,2,3, ondergebracht in WG 9, dit betreft certificering voor automatische meetsystemen. Deze ontwikkeling wordt door NL actief gevolgd.

Stofmetingen bij lage concentraties: Binnen CEN zijn de normen voor automatische en handmatige methoden voor stofmetingen gepubliceerd (NEN-EN 13284-1 en -2). Binnen CEN/TC 264/WG 5 is begonnen aan het ontwikkelen van een nieuwe norm (WI 264189) "Stationary source emissions; Quality assurance and quality control procedures for automated dust arrestment plant monitors". Deze ontwikkeling is door NL actief gevolgd.

Anorganische gasvormige componenten (bijv. HCl, SO₂, NH₃, CO₂): De onzekerheid van natchemische methoden is dusdanig groot dat ze in de praktijk niet goed bruikbaar zijn. Binnen CEN/TC 264/WG 16 is het normvoorstel voor het meten van CO₂ emissies CEN/TS (WI 264196) goedgekeurd. In CEN/TC 264/WG 3 wordt een validatieonderzoek uitgevoerd van automatische meetmethoden voor de bepaling van HCL (CEN/TS 16429). Deze ontwikkelingen worden door NL actief gevolgd.

Zware metalen: Binnen CEN wordt een norm ontwikkeld voor een methode waarbij kwikconcentraties in emissies (geoxideerd, elementair en deeltjes) met zogenaamde 'sorberent traps' worden gemeten (CEN/TC 264/WG 8). Daarnaast worden in deze WG de bestaande normen EN 13211:2001 (natchemische methode), EN 14884:2006 (automatische methode) en EN 14385:2004 (zware metalen) herzien. Een aanvraag voor mandaat en financiering van de Europese Commissie voor het uitvoeren van validatieonderzoek voor de sorberent trap methode is ingediend en kan gecombineerd worden met de validatie van EN 13211. Het voorzitterschap is in handen van de UK en Nederland voert het secretariaat. Ontwikkelingen worden door NL actief gevolgd.

Vluchtige organische componenten: Binnen CEN/TC 264/WG 38 wordt een norm ontwikkeld voor de bepaling van 'fugitive emissions of VOCs from certain industrial sources to the atmosphere'. Momenteel worden hier validatietesten voor uitgevoerd. Het voorzitterschap is in handen van de UK. Deze ontwikkeling wordt door NL actief gevolgd.

Ringvergelijking voor emissiemetingen: Begin 2017 is een nieuwe werkgroep opgericht (CEN/TC 264/WG 45) welke zich bezig zal houden met het organiseren van ringtesten voor emissiemetingen. Het voorzitterschap is in handen van de UK. Deze ontwikkelingen worden door NL actief gevolgd.

ISO/IEC werk

De lijst met gepubliceerde normen vanuit ISO/TC 146 'Air quality' – SC 1 'Stationary Source Emissions' vindt u [hier](#). Normen in ontwikkeling vindt u [hier](#).

De lijst met gepubliceerde normen vanuit ISO/TC 146 'Air quality' – SC 4 'General aspects' vindt u [hier](#). Normen in ontwikkeling vindt u [hier](#).

Zware metalen: Binnen ISO/TC 146/SC1 heeft Japan een voorstel voor nieuwe werk naar voren gebracht voor een meetmethode van de kwikconcentraties met sorbent traps met goudamalgaan in de context van het Minamata convent. Deze ontwikkeling wordt vanuit CEN/TC 264/WG 8 actief gevolgd.

Vluchtige organische componenten

Binnen ISO/TC 146/SC 1 wordt een norm ontwikkeld voor de bepaling van de massa concentratie van individuele VOC's. Deze ontwikkeling vindt in goede afstemming plaats met CEN/TC 264 (WG 36: FTIR).

Broeikasgassen: In 2016 zijn binnen CEN/TC 264/WG 33 een zestal normen voor de bepaling van emissies van broeikasgassen in energie-intensieve industrieën (staal, cement, aluminium, lime, ferroalloy) gepubliceerd (NEN-EN 19694-1 t/m NEN-EN 19694-6). Tijdens de ontwikkeling van deze normen, is het project in 2014 aan het werkprogramma van SC 1 'Stationary source emissions' toegevoegd. Deze samenwerking is om procedurele redenen, verband houdende met risico van te late oplevering van de Europese normen aan de Europese Commissie in 2015 door CEN afgebroken. In 2016 is onderzocht hoe de normen als ISO normen kunnen worden gepubliceerd. In 2017 is er een werkgroep gevormd om dit project voort te zetten en verwacht wordt dat bovenstaande normen in 2021 als ISO normen gepubliceerd zullen worden. Het voorzitterschap en secretariaat van deze werkgroep is in handen van Duitsland. Deze ontwikkeling wordt actief door NL gevolgd in de normcommissie Energie-efficiency en energiediensten (310 030).

1 Algemene gegevens

1.1 Commissie

390 030 'Emissiemetingen en Algemene aspecten'

1.2 Werkgebied

Deze normcommissie werkt aan normalisatie van meetmethoden op het gebied van emissies naar de lucht en van meetmethoden op het gebied van algemene methoden voor metingen van lucht. Deze normcommissie vormt een breed platform waarin de industrie, meet- en adviesbureaus, onderzoeksinstituten, en overheid elkaar ontmoeten en besluiten nemen over bestaande en nieuwe normen. Daarmee levert de normcommissie een grote bijdrage aan het kwaliteitsniveau in de markt.

1.3 Belang

In wet- en regelgeving is de eis vastgesteld dat emissiemetingen eenduidig moeten worden uitgevoerd. Het gebruik en de ontwikkeling van normen voor meetmethoden van emissiemetingen is van belang om aan deze eis te kunnen voldoen. De expertise van de normcommissie wordt ingebracht op Europees en internationaal niveau:

- ISO/TC 146/SC 1 'Stationary source emissions' en onderliggende werkgroepen;
- ISO/TC 146/SC 4 'General aspects' en onderliggende werkgroepen;
- CEN/TC 264 'Air quality' en onderliggende werkgroepen.

Overigens is aan de meeste werkgroepen van CEN/TC 264 een Europese richtlijn gekoppeld.

1.3.1 Doelstelling

Het verzorgen van inbreng in Europese en internationale normalisatie en het opstellen van nationale normen (NEN, NVN, NPR en NTA) voor meetmethoden op het gebied van emissies naar de lucht en algemene aspecten van metingen in lucht. Eén van de aandachtspunten is de actieve rol van Nederland binnen CEN en ISO en daarmee het vasthouden van de invloed op het mondiale en Europese normalisatieproces.

1.3.2 Motivatie

In de Europese wet- en regelgeving worden eisen vastgesteld aan de meetonzekerheid van meetmethoden. Dit kan resulteren in een complexe, kostbare meetmethode, wat consequenties heeft voor de uitvoerbaarheid van een norm. Het is wenselijk om hier tijdens het opstellen van de norm rekening mee te houden en richting aan te geven.

Europese en internationale normen zijn vaak complex en de Engelse taal kan een probleem zijn voor de mensen die met de normen werken. In dat geval kan een Nederlandse Praktijkrichtlijn (NPR) dienen als praktische leidraad (voorbeeld: NPR 8114:2010 bij NEN-EN 14181).

De vraag naar nationale normen en het inbrengen van expertise in het Europese en internationale normalisatieproces kan zowel door publiek- als privaatrechtelijke organen worden geformuleerd.

1.3.3 Regelgeving

Voor luchtkwaliteit zijn met name de volgende richtlijnen en besluiten van belang:

DATUM
2019-01-07

PAGINA
6/24

Europees:

- Richtlijn inzake industriële emissies (Industrial Emission Directive (IED)
- Europese richtlijn inzake nationale emissieplafonds (NEC, 2001/81/EG)
- Europese richtlijn inzake broeikasgasemissierechten (2003/87/EG)
- Europese verordening betreffende de instelling van een Europees register inzake de uitstoot en overbrenging van verontreinigende stoffen (European Pollutant Release Transfer Register; E-PRTR; 2005/166/EG) + Richtsnoerendocument

Bovenstaande Europese richtlijnen zijn in nationale besluiten en regelingen geïmplementeerd.

Nationaal:

- Wet Milieubeheer/Wabo
- Activiteitenbesluit (algemene regels o.a. m.b.t emissies naar lucht)
- Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer
- Uitvoeringsbesluit EG-verordening PRTR en PRTR-protocol
- Uitvoeringsregeling EG-verordening PRTR en PRTR-protocol
- Besluit handel in emissierechten
- Regeling monitoring handel in emissierechten

2 Commissiestructuur en relaties

2.1 Nationale structuur

Commissie	Naam
390	Beleidscommissie Milieu
390 030	Normcommissie Emissiemetingen en Algemene aspecten
390 040	Normcommissie Geurmetingen
390 050	Normcommissie Werkplek- en buitenluchtmetingen
390 060	Normcommissie Asbest in Lucht
390 070	Normcommissie Keramische Vezels

Relaties

NC 310 158 Gasanalyse (expertgroep 10)

NC 310 030 Energie efficiëntie en energiediensten (Broeikasgassen)

Structuur onderliggende expertgroepen voor Emissiemetingen en Algemene aspecten:

Expertgroep	Naam
6 – Emissie	Strategie van monsterneming en algemene aspecten van metingen
7 – Emissie	Meting van deeltjes
8 – Emissie	Meting van anorganische stoffen
9 – Emissie	Meting van organische stoffen
10 – Algemene aspecten	Prestatiekenmerken, kwaliteitszorg, certificering van meetinstrumenten

In bijlage E & F staat een inhoudelijke toelichting op de expertgroepen, met daarin de deelname aan CEN en ISO werkgroepen inclusief de huidige stand van zaken.

DATUM
2019-01-07

PAGINA
7/24

2.2 Internationale relaties

Commissie	Naam	Binding
<u>Europees</u>		
CEN/TC 264	Air quality	P*
<u>Internationaal / Mondiaal</u>		
ISO/TC 146	Air quality	P
ISO/TC 146/SC 1	Stationary source emissions	P
ISO/TC 146/SC 4	General aspects	P

* P = 'participating member'

Toelichting.

Voor CEN commissies geldt dat de normcommissie advies en stemrecht heeft op de genoemde Europese ontwikkelingen.

Voor ISO commissies geldt dat er onderscheid wordt gemaakt tussen P-leden (participants) en O-leden (observers).

P-leden doen actief mee aan de ontwikkeling van normen en hebben stemplicht.

O-leden hebben toegang tot de documentenstroom en kunnen reageren, maar zij hebben geen stemplicht.

3 Commissiesamenstelling en stakeholdercategorieën*

Ledenbestand per 2018-10-31

Naam	Werkgever	Rol	Functie	Categorie	Segment
Dhr. Koeleman	DCMR Milieudienst Rijnmond		Voorzitter	-	
Dhr. Dirkse	NEN		Secretaris	-	
Dhr. Blank	DNV GL Energy	Meetbureau: metingen/ advisering	Lid	3a, 4a	Consultancy
Dhr. Breevaart	Esso Nederland B.V.	Producenten/ leveranciers	Lid	1a, 2a	Grootbedrijf
Dhr. Brummelkamp/ Tetteroo (jr)	Envico Environment Control B.V.	Producenten/ leveranciers	Lid	5a	MKB
Dhr. Burgers	RWS/InfoMil	Overheid: VTH	Lid	3a, 9, 10	Centrale overheid
Dhr. Ennen/ De Ruiter	Multi Instruments Analytical B.V.	Producenten/ leveranciers	Lid	5a	MKB
Dhr. Van Doorn	DCMR Milieudienst Rijnmond	Overheid: VTH	Lid	1a, 2a, 8	Centrale overheid
Dhr. Den Heijer	Nuon Power Generation BV	Producenten/ leveranciers	Lid	1a, 2a	Grootbedrijf
Dhr. Van Hoorn	Intertek Polychemlab B.V.	Meetbureau: metingen	Lid	4a	Consultancy
Dhr. Noortman	KW3 B.V.	Meetbureau: metingen/ advisering	Lid	3a, 4a	Consultancy
Dhr. Olthuis	SGS Nederland	Meetbureau:	Lid	3a, 4a	Consultancy

DATUM
2019-01-07

PAGINA
8/24

Naam	Werkgever	Rol	Functie	Categorie	Segment
		metingen/ advisering			
Dhr. Peeters	RUD Zuid-Limburg	Overheid: metingen/VTH	Lid	1a, 2a, 4a, 8	Centrale overheid
Dhr.Persijn//Mw. De Krom	VSL B.V.	Adviesering	Lid	7,8	Consultancy MKB
Dhr. Smit	Emission Care	Meetbureau/adviesbureau	Lid	3a, 4a	Consultancy
Dhr. Stoeltie/Spies	Tauw B.V.	Meetbureau: metingen/ advisering	Lid	3a, 4a	Consultancy
Dhr. Te Pas	Omgevingsdienst Regio Arnhem	Overheid: metingen/ VTH	Lid	1a, 2a, 4a, 8	Centrale overheid
Dhr. Hubers	Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	Overheid: metingen/ VTH	Lid	1a, 2a, 4a, 8	Centrale overheid
Dhr. Bakker - Andriessen	Tata Steel IJmuiden	Industrie: metingen	Lid	1a, 2a	Grootbedrijf

*zie bijlage A voor een omschrijving van de stakeholder categorieën

Ontbrekende belangrijke stakeholders

Stakeholdercategorie	Reden van niet-deelname
VNCI/Sabic	Geen prioriteit
BP, Shell, Gunvor	Onbekend

Review belanghebbenden

In de stakeholdersanalyse ligt de focus op een juiste en volledige samenstelling van de normcommissie Emissiemetingen en Algemene aspecten. Voor een effectieve uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden van de normcommissie (zie bijlage A) is het van belang dat zo mogelijk alle (vertegenwoordigers van) belanghebbende partijen rond de tafel zitten en invloed uitoefenen op de ontwikkeling van nationale en internationale normen en /of actief bijdragen aan de Europese en mondiale normalisatietrajecten. Zie bijlage A voor een verklaring van de stakeholders categorieën.

Laatste review belanghebbende partijen in de normcommissie: **2015**

Eerstvolgende review belanghebbende partijen in de normcommissie: **2019**

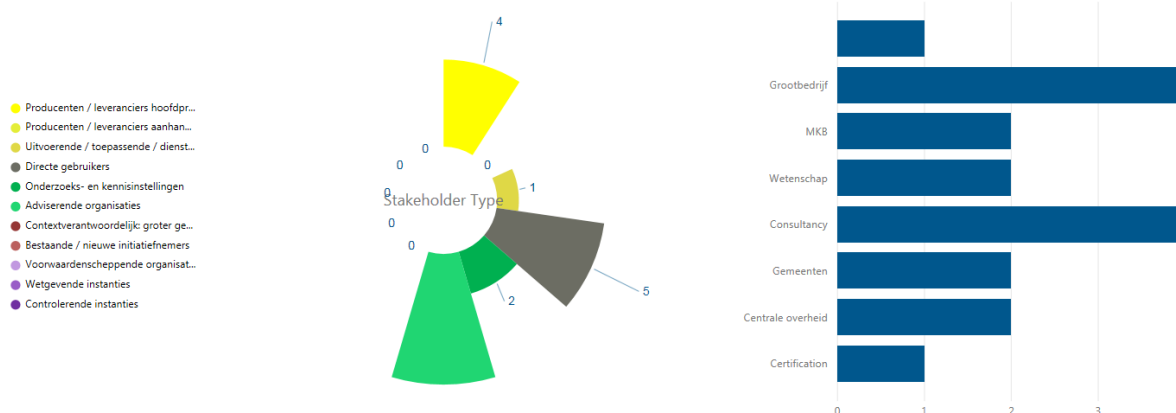
DATUM
2019-01-07

PAGINA
9/24

Visualisatie stakeholderparticipatie

In het onderstaande figuur is visueel de mate van deelname van de verschillende stakeholder categorieën weergegeven.

Emissiemetingen en algemene aspecten - 390030



4 Publicaties

4.1 Nationaal

NEN	2819:1994	3-11-2011	60 - Publicatie	27-6-1994
NEN	2826:1999		60 - Publicatie	6-4-1999
NEN	2828:1993	22-8-2011	60 - Publicatie	15-4-1993
NEN	8014:2012		60 - Publicatie	6-12-2012
NPR	2046:1990	1-4-1999	60 - Publicatie	1-11-1990
NPR	2786:1996		60 - Publicatie	28-8-1996
NPR	2786:1996/C1:2001		60 - Publicatie	6-9-2001
NPR	8114:2010	5-10-2017	60 - Publicatie	18-5-2010
NPR	8114:2017		60 - Publicatie	5-10-2017
NPR	8117:2016		60 - Publicatie	15-12-2016
NTA	7379:2012	10-3-2014	60 - Publicatie	25-1-2012
NTA	7379:2014		60 - Publicatie	10-3-2014
NTA	8014:2007	6-12-2012	60 - Publicatie	29-5-2007
NTA	8029+C1:2013		60 - Publicatie	11-3-2013
NTA	8029:2008	1-2-2012	60 - Publicatie	29-10-2008
NTA	8029:2012	11-3-2013	60 - Publicatie	1-2-2012
NTA	8029:2012/C1:2013		60 - Publicatie	11-3-2013

NVN	2816:1990	23-8-2011	60 - Publicatie	1-1-1980
NVN	2816:1997		60 - Publicatie	
NVN	2817:1996	18-1-2007	60 - Publicatie	1-9-1996

4.2 Europees

De lijst met gepubliceerde normen vanuit CEN/TC 264 'Air quality' vindt u [hier](#). Normen in ontwikkeling vindt u [hier](#).

4.3 Internationaal

De lijst met gepubliceerde normen vanuit ISO/TC 146 'Air quality' – SC 1 'Stationary Source Emissions' vindt u [hier](#). Normen in ontwikkeling vindt u [hier](#).

De lijst met gepubliceerde normen vanuit ISO/TC 146 'Air quality' – SC 4 'General aspects' vindt u [hier](#). Normen in ontwikkeling vindt u [hier](#).

5 Ambitie, doelstellingen en diensten - Het Serviceprofiel

Jaarlijks wordt een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder de normcommissieleden van NEN. Hieruit blijkt dat NEN meer duidelijkheid moet geven over de toegevoegde waarde. Dit doen we door middel van het Serviceprofiel.

In het Serviceprofiel wordt de dienstverlening van NEN aan de normcommissie vastgelegd. Het maakt de behoefte van de normcommissie inzichtelijk, waardoor NEN zijn toegevoegde waarde voor de normcommissie kan optimaliseren. Mensen en middelen kunnen zo effectief en efficiënt mogelijk worden ingezet.

Waar bestaat het Serviceprofiel uit?

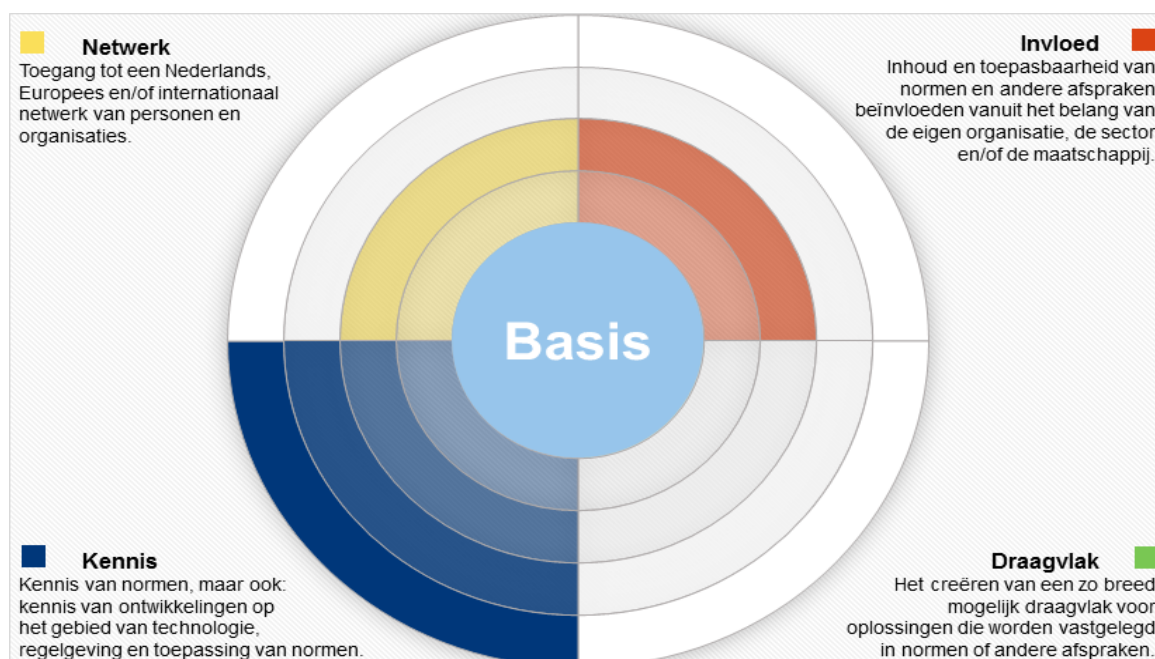
Het Serviceprofiel is een afspraak op het niveau van de normcommissie. Het gaat om de toegevoegde waarde van de dienstverlening van NEN voor normcommissies. Individuele afspraken met commissieleden worden hierin niet meegenomen.

Het profiel bestaat uit vier aspecten:

- **Invloed:** inhoud en toepasbaarheid van normen en andere afspraken beïnvloeden vanuit het belang van de eigen organisatie, de sector en/of de maatschappij.
- **Draagvlak:** het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak voor oplossingen die worden vastgelegd in normen of andere afspraken.
- **Netwerk:** toegang tot een Nederlands, Europees en/of internationaal netwerk van personen en organisaties.
- **Kennis:** kennis van normen, maar ook kennis van ontwikkelingen op het gebied van technologie, regelgeving en toepassing van normen.

Onder ieder aspect zijn verschillende diensten van NEN gecategoriseerd. Ieder aspect is opgedeeld in een basis serviceniveau en in aanvullende niveaus. Aan iedere normcommissie wordt ten minste het basis dienstverleningsniveau geleverd. Het is aan de commissieleden om te bespreken of zij behoefte hebben aan aanvullende dienstverlening.

Door de grafische weergave van het Serviceprofiel wordt het belang van de vier aspecten voor de normcommissie inzichtelijk. NEN kan hier in overleg met de normcommissie zijn dienstverlening op aanpassen.



6 Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten

In 2019 worden twee vergaderingen belegd.

De normcommissie 390 030:

- stelt nationale normen op binnen haar werkgebied
- verzorgt inbreng in Europese en mondiale normalisatie binnen haar werkgebied
- zet zich in voor inhoudelijke experts als vertegenwoordiger in CEN of ISO werkgroepen als concreet vorm wordt gegeven aan de invulling van een nieuw Europees of mondiaal onderwerp

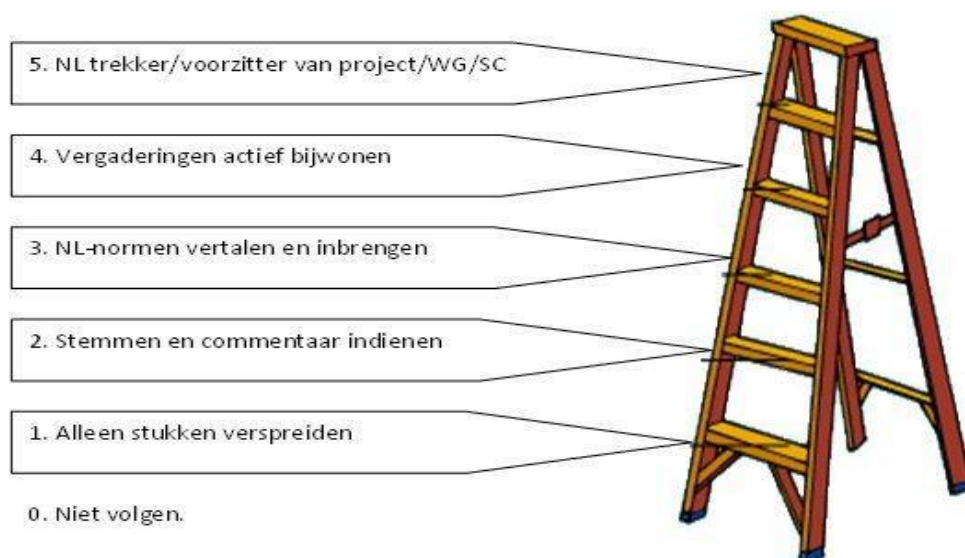
Zie bijlage B voor een verdere beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van de normcommissie.

DATUM
2019-01-07

PAGINA
12/24

Nederlandse inbreng

De inbreng in mondiale en Europese normalisatie vindt plaats volgens de zogenaamde participatieladder.



6.1 CEN/CENELEC werk (trede 4 & 5)

PEMS

Binnen CEN is de CEN/TS 17198:2018 "Stationary source emissions - Predictive Emission Monitoring Systems (PEMS) - Applicability, execution and quality assurance". Specification (TS) gepubliceerd binnen (CEN/TC 264/WG 37). Basis voor de ontwikkeling van deze norm is NTA 7379:2012. Binnen WG 37 wordt naast CEN/TS 17198 er niet aan andere normen gewerkt. Nederland voert van WG 37 het voorzitterschap en het secretariaat. (Trede 5).

Kwaliteitsborging automatische meetsystemen

De norm voor de kwaliteitsborging van automatische meetsystemen NEN-EN 14181:2014 is gepubliceerd. Binnen CEN/TC 264/WG 9 wordt momenteel gewerkt aan een norm voor dataregistratie en – bewerking de 17255-1,2,3, reeks. In het kader van de Emissieregistratie kan dit voor klanten van meetdiensten een belangrijk onderwerp worden. Recent is ook de Revision van EN 15267-1,2,3, ondergebracht in WG 9, dit betreft certificering voor automatische meetsystemen. Deze ontwikkeling wordt door NL actief gevolgd. (Trede 4)

Stofmetingen bij lage concentraties

Binnen CEN zijn de normen voor automatische en handmatige methoden voor stofmetingen gepubliceerd (NEN-EN 13284-1 en -2). Binnen CEN/TC 264/WG 5 is begonnen aan het ontwikkelen van een nieuwe norm (WI 264189) "Stationary source emissions; Quality assurance and quality control procedures for automated dust arrestment plant monitors". Deze ontwikkeling is door NL actief gevolgd. (Trede 4)

DATUM
2019-01-07

PAGINA
13/24

Anorganische gasvormige componenten (bijv. HCl, SO₂, NH₃, CO₂)

De onzekerheid van natchemische methoden is dusdanig groot dat ze in de praktijk niet goed bruikbaar zijn. Binnen CEN/TC 264/WG 16 is het normvoorstel voor het meten van CO₂ emissies CEN/TS (WI 264196) goedgekeurd. In CEN/TC 264/WG 3 wordt een validatieonderzoek uitgevoerd van automatische meetmethoden voor de bepaling van HCL (CEN/TS 16429). Deze ontwikkelingen worden door NL actief gevolgd. (Trede 4)

Zware metalen

Binnen CEN wordt een norm ontwikkeld voor een methode waarbij kwikconcentraties in emissies (geoxideerd, elementair en deeltjes) met zogenaamde 'sor bent traps' worden gemeten (CEN/TC 264/WG 8). Daarnaast worden in deze WG de bestaande normen EN 13211:2001 (natchemische methode), EN 14884:2006 (automatische methode) en EN 14385:2004 (zware metalen) herzien. Een aanvraag voor mandaat en financiering van de Europese Commissie voor het uitvoeren van validatieonderzoek voor de sor bent trap methode is ingediend en kan gecombineerd worden met de validatie van EN 13211. Het voorzitterschap is in handen van de UK en Nederland voert het secretariaat. Ontwikkelingen worden door NL actief gevolgd. (Trede 4)

Vluchtige organische componenten

Binnen CEN/TC 264/WG 38 wordt een norm ontwikkeld voor de bepaling van 'fugitive emissions of VOCs from certain industrial sources to the atmosphere'. Momenteel worden hier validatietesten voor uitgevoerd. Het voorzitterschap is in handen van de UK. Deze ontwikkeling wordt door NL actief gevolgd. (Trede 4)

Ringvergelijking voor emissiemetingen

Begin 2017 is een nieuwe werkgroep opgericht (CEN/TC 264/WG 45) welke zich bezig zal houden met het organiseren van ringtesten voor emissiemetingen. Het voorzittersschap is in handen van de UK. Deze ontwikkelingen worden door NL actief gevolgd. (Trede 4)

6.2 ISO/IEC werk (trede 2)

Zware metalen

Binnen ISO/TC 146/SC1 heeft Japan een voorstel voor nieuwe werk naar voren gebracht voor een meetmethode van de kwikconcentraties met sor bent traps met goudamalgaan in de context van het Minimata convent. Deze ontwikkeling wordt vanuit CEN/TC 264/WG 8 actief gevolgd.

Vluchtige organische componenten

Binnen ISO/TC 146/SC 1 wordt een norm ontwikkeld voor de bepaling van de massa concentratie van individuele VOC's. Deze ontwikkeling vindt in goede afstemming plaats met CEN/TC 264 (WG 36: FTIR).

Broeikasgassen

In 2016 zijn binnen CEN/TC 264/WG 33 een zestal normen voor de bepaling van emissies van broeikasgassen in energie-intensieve industrieën (staal, cement, aluminium, lime, ferroalloy) gepubliceerd (NEN-EN 19694-1 t/m NEN-EN 19694-6). Tijdens de ontwikkeling van deze normen, is het project in 2014 aan het werkprogramma van SC 1 'Stationary source emissions' toegevoegd. Deze samenwerking is om procedurele redenen, verband houdende met risico van te late oplevering van de

Europese normen aan de Europese Commissie in 2015 door CEN afgebroken. In 2016 is onderzocht hoe de normen als ISO normen kunnen worden gepubliceerd. In 2017 is er een werkgroep gevormd om dit project voort te zetten en verwacht wordt dat bovenstaande normen in 2021 als ISO normen gepubliceerd zullen worden. Het voorzitterschap en secretariaat van deze werkgroep is in handen van Duitsland. Deze ontwikkeling wordt actief door NL gevolgd in de normcommissie Energie-efficiency en energiediensten (310 030). (Trede 4).

7 Lidmaatschappen van werkgroepen

7.1 Lidmaatschappen van Europese werkgroepen

Werkgroepnummer	Werkgroepnaam	Naam expert
CEN/TC 264 ^{b)}	Air quality	Dhr. Koeleman (DCMR)
WG 1	Dioxins - emissions	<i>Dhr. Spies (Tauw)</i>
WG 3	HCL Emission / Manual method	<i>Dhr. Spies</i>
WG 4	Total gaseous organic carbon (emissions)	<i>Dhr. Spies</i> Dhr. Burgers (RWSInfoMil)
WG 5	Total dust at low concentrations (emissions)	Dhr. Burgers Dhr Spies
WG 8 ^{c)}	Mercury emissions	Dhr. Brummelkamp/Tetteroo (jr) (Envico) Dhr. Ent/Mw. De Krom (VSL)
WG 9	Quality Assurance of automated Measurements	Dhr. Burgers Dhr. Smit (Emission Care)
WG 16	RM Nox, SO2, CO2 en O2	Dhr. Spies
WG 23 (slapend)	Manual and automatic measurement of velocity and volumetric flow in ducts	Dhr. Burgers <i>Dhr Spies</i>
WG 28	Measurement of bioaerosols in ambient air and emissions	?
WG 36	Measurement of stack gas emissions using FTIR instruments	?
WG 37 ^{b+c)}	Predictive Emission Monitoring systems	Dhr. Smit Dhr. Blank (DNV GL)
WG 38	Fugitive VOC emissions	Dhr. Van Doorn (DCMR) Dhr. Persijn (VSL)
WG 40	Measurement of formaldehyde emissions	Dhr. Brummelkamp
WG 45	proficiency testing schemes for emission measurements	Dhr. Persijn (VSL)? Dhr. Brummelkamp (DCMR)?
TFE	Task Force Emissions	Dhr. Burgers

a) Cursief is agendalid, b) Nederlands voorzitterschap, c) Nederlands secretariaat

7.2 Lidmaatschappen van internationale werkgroepen

Werkgroepnummer	Werkgroepnaam	Naam expert
ISO/TC146 ^{b)}	Air Quality	Dhr. Koeleman (DCMR)
ISO/TC146/SC 1 ^{b)}	Stationary source emissions	Dhr. Koeleman
WG 20 (slapend)	PM 10/2.5 flue gas	-
WG 21 (slapend)	PM 10/2.5 Dilution techniques	-
WG 24 (slapend)	TVOC (Total Volatile Organic Carbon)	<i>Dhr. Spies (Tauw)</i>
WG 25	GHG-AMS (Greenhouse gases – Automated Measuring Systems)	-
WG 26 (slapend) ^{b)}	Biomass and fossil derived CO2	-
WG 27 (slapend)	Selenium	-
WG 28	Ammonia	-
WG 31	VOC's	?
ISO/TC 146/SC 4	General aspects	-
WG 2	Planning of air quality measurement	-

a) Cursief is agendalid, b) Nederlands voorzitterschap

Opzegging ISO/TC146/SC 1 secretariaat

In 1981 heeft NEN de ISO/TC146/SC 1 'Stationary source emissions' opgericht. Na een periode van 36 jaar is besloten om het secretariaat van deze SC per 01-10-2017 terug te geven aan ISO. Vanaf 1 oktober 2018 is het secretariaat overgenomen door India (BIS).

8 Evaluatie en voortgangsrapportage

Een evaluatie en de voortgang van de activiteiten van het commissieplan van het voor het voorgaande jaar is terug te vinden in de jaarrapportage. Deze wordt jaarlijks onder de commissieleden verspreid. De rapportage bevat een aantal onderdelen:

- Ontwikkelingen binnen diverse deelgebieden van NEN Milieu & Maatschappij. Vetgedrukt staan de aanvullingen ten opzichte van het voorgaande trimester.
- Lijst van gepubliceerde normontwerpen en normen per deelgebied.
- Werkprogramma Milieu: status van normen waar actief aan wordt gewerkt.
- Per trimester worden aanvullingen op de vorige stand van zaken gegeven en nieuwe onderwerpen toegelicht van alle commissies, vallend onder de Beleidscommissie Milieu. Het betreft vooral de belangrijkste ontwikkelingen.

DATUM
2019-01-07

PAGINA
16/24

BIJLAGE A – Verklaring van de stakeholdercategorieën

	Stakeholders	Omschrijving
1a	Directe gebruikers	Eindgebruiker van dienst, proces of product.
1b	Brancheorganisaties directe gebruikers	Als groep, in de vorm van belangenorganisaties.
2a	Voorwaarde scheppende organisaties/opdrachtgevers	Organisaties die de voorwaarden bepalen waaraan het product of dienst moet voldoen. Bijv. opdrachtgevers. Wetmatige voorwaarden worden door wetgevende instanties bepaald (zie onder 9).
2b	Brancheorganisaties van voorwaarde scheppende partijen	
3a	Adviserende organisaties	Organisaties die andere belanghebbenden inhoudelijk kunnen adviseren (bijv. ingenieursbureaus, adviesbureaus, consultancy).
3b	Brancheorganisaties van adviserende partijen	
4a	Uitvoerende/toepassende/dienstverlenende organisaties	Productnormalisatie: organisaties die het product gebruiken/toepassen in hun dienstverlening naar de eindgebruiker toe (bijv. aannemer, installateur). Dienstennormalisatie: organisaties die een proces of dienst verlenen aan de eindgebruiker (bijv. schuldhulpverlener).
4b	Brancheorganisaties van uitvoerende/dienstverlenende/toepassende partijen	
5a	Producenten/leveranciers van hoofdproduct	Bij productnormalisatie is dit de hoofdproducent/hoofdleverancier. Bij dienstennormalisatie wordt deze categorie niet gebruikt. De rol van 'producent/leverancier' wordt vervuld door de uitvoerende, dienstverlenende organisatie.
5b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van hoofdproduct	
6a	Producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	Bij productnormalisatie betreft dit producenten/leveranciers van producten die als grondstof, halffabricaat of rest-/afvalstof in de productketen voorkomen. Bij dienstennormalisatie betreft het de aanbieders van aanvullende diensten.
6b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	
7	Onderzoek- en kennisinstellingen	Instellingen die zonder direct commercieel belang kennisleverancier zijn of onderzoek verrichten. Bijv. onderwijsinstellingen, laboratoria, onderzoeksinstituten.
8	Controlerende instanties	Bijv. inspectiediensten, certificeringinstellingen.
9	Wetgevende instanties	Overheden.
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	Partijen die alternatieve initiatieven ondernemen vergelijkbaar met NEN (normen, certificatieschema's, richtlijnen etc.).
11	Contextbepalers groter geheel	Organisaties (bijv. stichtingen, platforms) die op generieke wijze betrokken zijn.



DATUM
2019-01-07

PAGINA
17/24

BIJLAGE B – Taken en verantwoordelijkheden normcommissie

- De normcommissie is verantwoordelijk voor de totstandkoming en de actualisering van meetmethoden op het gebied van emissiemetingen en algemene aspecten.
- De normcommissie is verantwoordelijk voor de Nederlandse inbreng bij Europese en mondiale normalisatie op het desbetreffende gebied. Dit betreft het stemmen en leveren van commentaar op stemdocumenten en het vaststellen van de Nederlandse standpunten die door Nederlandse delegatieleden worden ingebracht bij vergaderingen van internationale commissies (TC), normcommissies (SC), werkgroepen (WG) of taakgroepen (TG).
- De normcommissie stelt de Nederlandse delegatie voor internationale vergaderingen vast.
- De normcommissie is verantwoordelijk voor het afstemmen en promoten van het Nederlandse standpunt binnen en buiten het werkgebied.
- De normcommissie wisselt intern en extern informatie uit over initiatieven die relevant zijn voor het werkteerrein van de normcommissie.

BIJLAGE C – Taken en verantwoordelijkheden secretariaat

Secretariaatsvoering en ondersteuning standaardisatie / normalisatie-activiteiten

- Organisatie normcommissievergaderingen.
- Opstellen agenda (in samenwerking met de voorzitter).
- Bijwonen vergadering.
- Verslaglegging vergadering.
- Contact onderhouden normcommissieleden.
- Verzorgen documentenstroom.
- Ledenbestand normcommissie (administratie en aantrekken nieuwe leden).

Bewaken kwaliteitseisen

- Redactie van (concept) normen conform NEN-eisen:
 - normtechnische adviezen;
 - verwerken werkdocument in NEN-template;
 - in overleg met deskundige verwerken van commentaar na openbare kritiekronde.
- Bewaken onderlinge consistentie van samenhangende normen (wetgeving).

Communicatie

- Intern: binnen NEN Milieu & Maatschappij en tussen NEN Milieu & Maatschappij en NEN clusters voor andere vakgebieden.
- Extern: informeren en betrekken van relaties.
- Breed: informeren van belanghebbende partijen.
- Bevorderen gebruik en implementatie van normen.

Coördinatie op nationaal en internationaal niveau

- Onderhouden netwerk op beleidsmatig en uitvoerend niveau, nationaal en internationaal (CEN, ISO).
- Overleg en terugkoppeling met financiers.
- Coördinatie extern: overleg met andere commissies en belanghebbende partijen.
- Deelname aan CEN- en ISO-werk; Nederlandse inbreng verzorgen door:
 - commentaar leveren en stemmen;
 - inbrengen van Nederlandse standpunten bij internationale vergaderingen via Nederlandse delegatieleden of door directe deelname;
 - overname van CEN- en ISO-normen;
 - inbrengen van nieuwe Nederlandse initiatieven bij CEN of ISO.

DATUM
2019-01-07

PAGINA
19/24

BIJLAGE D – Werkwijze Expertgroep

De expertgroep bestaat uit een aanspreekpunt, experts en eventueel een Nederlandse vertegenwoordiger. Het aanspreekpunt, experts en de Nederlandse vertegenwoordiger zijn altijd lid van de normcommissie.

De deelnemers in de expertgroep verdelen het werk, inschatting van de tijdsinspanning is 1 dag per jaar.

De expertgroep:

- formuleert een Nederlands “expert judgement” over onderwerpen binnen het werkveld.
- levert stemadvies en eventueel commentaar op stemdocumenten binnen het werkveld (Via ISolutions)

Het aanspreekpunt:

- koppelt het standpunt/stemadvies en eventueel commentaar terug naar de secretaris en de betreffende normcommissie (Via ISolutions)

De Nederlandse vertegenwoordiger:

- kan deelnemen aan relevante CEN of ISO werkgroepen
- brengt het Nederlands standpunt in tijdens vergaderingen
- maakt een kort verslag voor de normcommissie (en geeft aanvullend, indien aanwezig, een terugkoppeling in de normcommissievergadering)

Voorbeeldsituaties

NWI proposal

- de normcommissie besluit of er Nederlands belang is bij het NWI
- de expertgroep bespreekt dit (in vergadering, telefonisch of per mail) en koppelt hun standpunt terug aan normcommissie.
- als een nieuwe expertgroep nodig is, wordt dit besloten in de normcommissie.

Lopend werk

- de secretaris krijgt een stemdocument binnen vanuit CEN of ISO
- de secretaris stuurt het stemdocument naar de normcommissie via ISolutions met toelichting van welke expertgroep commentaar/stemadvies wordt verwacht
- de expertgroep krijgt ter extra attentie een mail dat van hen commentaar/stemadvies wordt verwacht
- de expertgroepleden formuleren een standpunt cq. leveren commentaar; zij bespreken dit onderling via mail, telefoon of eventueel in een vergadering
- het aanspreekpunt van de expertgroep koppelt het standpunt cq. commentaar terug naar de secretaris.
- de secretaris stuurt het commentaar vervolgens naar CEN of ISO
- het aanspreekpunt koppelt het standpunt cq. commentaar terug richting betreffende normcommissie (Via ISolutions)



DATUM
2019-01-07

PAGINA
20/24

Terugkoppeling Nederlandse vertegenwoordiger

- de Nederlandse vertegenwoordiger meldt van tevoren aan de secretaris naar welke vergadering hij gaat
- de Nederlandse vertegenwoordiger neemt deel aan een werkgroep vergadering van CEN of ISO
- brengt het Nederlands standpunt in tijdens de werkgroep vergadering (vooraf afstemming met expertgroep)
- hij koppelt informatie vanuit de werkgroep vergadering terug richting de expertgroep
- het aanspreekpunt van de expertgroep koppelt dit weer terug richting de normcommissie

DATUM
2019-01-07

PAGINA
21/24

BIJLAGE E – Actieve Expertgroepen

6 – Emissie	Strategie van monsterneming en algemene aspecten van metingen
7 – Emissie	Meting van deeltjes
8 – Emissie	Meting van anorganische stoffen
9 – Emissie	Meting van organische stoffen
10 – Algemene aspecten	Prestatiekenmerken, kwaliteitszorg, certificering van meetinstrumenten

Samenstelling expertgroep 6 - Emissie - Strategie van monsterneming en algemene aspecten van metingen

Dhr. Burgers - Infomil - 390030 - burgers@infomil.nl (aanspreekpunt)
Dhr. Spies - Tauw - 390030 - edwin.spies@tauw.nl
Dhr. Te Pas - ODRA - 390030 - frank.te.pas@odra.nl
Dhr. Peeters – RUD Zuid-Limburg - 390030 - lijm.peeters@rudzl.nl
Dhr. Hubers - OMWB - 390030 - p.Hubers@omwb.nl
Dhr. Ennen - Multi Instruments - 390030 – anjo.ennen@multi-instruments.nl /
Dhr. De Ruiter – Multi Instruments – 390030 – michel.deruiter@multi-instruments.nl

Samenstelling expertgroep 7 - Emissie - Meting van deeltjes

Dhr. Spies - Tauw - 390030 - edwin.spies@tauw.nl (aanspreekpunt)
Dhr. Te Pas - ODRA - 390030 - frank.te.pas@odra.nl
Dhr. Bakker- Andriessen – Tata Steel – 390030 - Patrick.Bakker@tatasteelurope.com
Dhr. Hubers - OMWB - 390030 - p.Hubers@omwb.nl

Samenstelling expertgroep 8 - Emissie - Meting van anorganische stoffen

Dhr. Noortman - KW3 B.V.- 390030 - m.noortman@kw3.nl (aanspreekpunt)
Dhr. Burgers - Infomil - 390030 - burgers@infomil.nl
Dhr. Spies - Tauw - 390030 - edwin.spies@tauw.nl
Dhr. Bakker- Andriessen – Tata Steel – 390030 - Patrick.Bakker@tatasteelurope.com
Dhr. Hubers - OMWB - 390030 - p.Hubers@omwb.nl
Dhr. Den Heijer - NUON - 390030 – jack.den.heijer@nuon.com
Dhr. Persijn VSL – 390030 – Spersijn@vsl.nl
Dhr. Brummelkamp - Envico - 390030 - paul.brummelkamp@envico.nl

Samenstelling expertgroep 9 - Emissie - Meting van organische stoffen

Dhr. Spies - Tauw - 390030 - edwin.spies@tauw.nl (aanspreekpunt)
Dhr. Burgers - Infomil - 390030 - burgers@infomil.nl
Dhr. Van Doorn - DCMR - 390030 - rob.vandoorn@dcmr.nl
Dhr. Persijn VSL – 390030 – Spersijn@vsl.nl

Samenstelling expertgroep 10 - Algemene aspecten - Prestatiekenmerken, kwaliteitszorg, certificering van meetinstrumenten

Dhr. Smit - 390030 - arend.smit@emissioncare.nl (aanspreekpunt)
Dhr. Spies - Tauw - 390030 - edwin.spies@tauw.nl
Dhr. Persijn - VSL - 390030 - SPersijn@vsl.nl
Dhr. Den Heijer - NUON - 390030 - jack.den.heijer@nuon.com



DATUM
2019-01-07

PAGINA
22/24

BIJLAGE F – Overzicht deelname nationale expertgroepen aan CEN en ISO werkgroepen incl. werkprogramma (2018-10-31)

Nationale expertgroep	Te volgen internationale werkgroepen			Werkprogramma		
6 - Emissie - Strategie van monsterneming en algemene aspecten van metingen				Title	Standard/WI	Stage
Dhr. Burgers – Infomil 390030: aanspreekpunt Dhr. Spies - Tauw – 390030 Dhr. Peeters – RUD Zuid-Limburg - 390030 Dhr. Te Pas – ODRA – 390030 Dhr. Hubers – OMWB - 390030 Dhr. Ennen /dhr. De Ruiter -Multi Instruments - 390030	CEN/TC 264		WG 9 (+ subgr)	Data acquisition and handling systems - Part 1: Specification of requirements for the handling and reporting of data	WI 264076	20.60
	ISO/TC 146	SC 1		Determination of carbon monoxide, carbon dioxide and oxygen -- Performance characteristics and calibration of automated measuring systems	ISO/AWI 12039	20.00
7 - Emissie - Meting van deeltjes						
Dhr. Spies - Tauw –390030: aanspreekpunt Dhr. te Pas – ODRA – 390030 Dhr. Bakker- Andriessen – Tata Steel – 390030 Dhr. Hubers – OMWB – 390030	CEN/TC 264		WG 5	Stationary source emissions - Determination of low range mass concentration of dust - Part 1: Manual gravimetric method	EN 13284-1:2017 (WI 264150)	60.55
				Stationary source emissions - Determination of low range mass concentration of dust - Part 2: Quality assurance of automated measuring systems	EN 13284-2:2017 (WI 264149)	60.55
8 - Emissie - Meting van anorganische stoffen						
Dhr. Noortman – KW3 - 390030: aanspreekpunt Dhr. Burgers - Infomil – 390030	CEN/TC 264		WG 8	Stationary source emissions - Determination of the concentration of total mercury	prEN 13211 rev (WI 264172)	20.60

COMMISSIEPLAN 2019

390 030 'Emissiemetingen
en algemene aspecten'



DATUM

2019-01-07

PAGINA

23/24

Dhr. Spies - Tauw – 390030 Dhr. Bakker- Andriessen – Tata Steel – 390030 Dhr. Hubers – OMWB – 390030 Dhr. Den Heijer - NUON – 390030 Dhr. Persijn – VSL – 390030 Dhr. Brummelkamp - Envico - 390030				Stationary source emissions - Mercury monitoring using sorbent traps	pNWI 264161	20.60 (2017-10-03)
			WG 16	Reference measurement methods for NOx, SO2, O2, CO and water vapour emissions	-	-
			WG 36	Determination of mass concentration of multiple gaseous species - Fourier transform infrared spectroscopy	WI 264151	10.99
9 - Emissie - Meting van organische stoffen						
Dhr. Spies - Tauw –390030: aanspreekpunt Dhr. Burgers – InfoMil – 390030 Dhr. Van Doorn – DCMR – 390030 Dhr. Persijn- VSL - 390030	CEN/TC 264		WG 3	HCl Emission - Manual Method	-	-
			WG 16	RM for NOx, SO2, O2, CO and H2O	-	-
			WG 38	Determination of fugitive VOC emissions	-	-
			WG 40	Measurement of formaldehyde emissions	-	-
	ISO/TC 146	SC 1	WG 28	Determination of the mass concentration of ammonia in flue gas -- Manual method	ISO/AWI 21877	20.00



DATUM
 2019-01-07

PAGINA
 24/24

			WG 31	Determination of the mass concentration of individual volatile organic compounds (VOCs) in waste gases from non-combustion processes	CD 20264	30.60
10 - Algemene aspecten - Prestatiekenmerken, kwaliteitszorg, certificering van meetinstrumenten						
Dhr. Smit – EmissionCare – 390030: aanspreekpunt Dhr. Spies - Tauw – 390030 Dhr. Persijn - VSL - 390030 Dhr. Den Heijer – 390030	CEN/TC 264		WG 37	Predictive Emission Monitoring Systems (PEMS) - Applicability, execution and quality assurance	Fpr/TS 17198 (WI 264153)	30.99
			WG 45	Proficiency testing schemes for emission measurements		00.00
	ISO/TC 146	SC 4		Air quality -- General aspects -- Vocabulary	ISO/NP 4225	10.99